

Nele
Nojhaus

VETAR I OLUJA

S nemačkog prevela
Dušica Milojković

Laguna

Naslov originala

Nele Neuhaus

WER WIND SÄT

Copyright © by Ullstein Buchverlage GmbH, Berlin.

Published in 2012 by Ullstein Tachenbuch Verlag

Translation copyright © za srpsko izdanje 2019, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Za Vanesu

Prolog

Trčala je niz opustelu ulicu koliko god je noge nose. Na crnom noćnom nebu rasprskavale su se prve, prerano ispaljene rakete novogodišnjeg vatrometa. Kad bi joj samo pošlo za rukom da se domogne parka i okupljenog mnoštva koje slavi, pa da se utopi u njemu! Nije poznavala okolinu, a potpuno je izgubila i osećaj za pravac. Koraci njenih progonilaca odjekivali su odbijajući se o zidove visokih zgrada. Znali su da su joj za petama i potiskivali su je sve dalje od većih ulica, od taksija, podzemne železnice i ljudi. Ako se sad saplete, gotova je.

Samrtni strah ju je gušio, a srce joj je udaralo kao ludo. Neće još dugo moći da izdrži ovaj tempo. Ali evo! Konačno! Među beskrajnim fasadama visokih zgrada otvorio se mračni prolaz. U punom trku je skrenula u usku uličicu, ali olakšanje je potrajalo samo delić sekunde, dok nije shvatila da je načinila životnu grešku: pred njom se uzdizao gladak zid bez prozora. Bila je u klopci! Krv joj je dobovala u ušima, a u tišini koja je naglo zavladała čulo se samo njeno teško disanje. Čučnula je iza smrdljivih kanti za smeće i priljubila lice uz grubu, vlažnu površinu zida. Zažmurila je u očajničkoj nadi da je progonioci neće videti, pa će otići.

„Tu je!“ uzviknuo je neko prigušenim glasom. „Sad je imamo.“

Reflektor je bljesnuo, a ona podiže ruku, žmirkajući i zaslepljena jarkim svetlom. Misli su joj se utrkivale. Da li da zove u pomoć?

„Oдавde se neće izvući“, rekao je drugi progonilac.

Koraci na pločniku. Približavali su joj se polako, bez žurbe. Od straha ju je bolelo celo telo. Ruke vlažne od znoja stezala je u pesnice, nokti su joj se bolno zarivali u meso.

A onda je ugledala *njega*! Iskoračio je u svetlost i pogledao je odozgo. Na tren je osetila olakšanje, prožeta suludom nadom da je došao da joj pomogne.

„Molim te!“, prošaputala je promuklim glasom i ispružila ruku. „Mogu sve da ti objasnim, ja...“

„Prekasno“, prekinuo ju je. U očima mu je videla prezir i ledeni gnev. Poslednja iskrica nade zgasnu i raspade se u pepeo, kao i ona lepa bela vila na obali mora.

„Molim te, nemoj da ideš!“ Glas joj je zvučao piskavo. Htela je da dopuzi do njega, da ga moli za oproštaj, da se zakune da će za njega učiniti sve, ama baš sve, ali on se samo okrenuo i nestao joj iz vidnog polja, ostavljajući je samu s onim ljudima od kojih nije mogla da očekuje nikakvu milost. Panika se poput crnog talasa obrušila na nju. Divlje se osvrtala unaokolo. Ne! Nije htela da umre! Ne u ovoj mračnoj, prljavoj uličici što smrdi na mokraću i đubre!

Branila se poslednjom snagom koju joj je davao strah, udarala je i šutirala oko sebe ogorčeno bijući svoju poslednju bitku. Ali nije imala nikakvih izgleda, muškarci su je pritisli na tle i grubo joj zavrnuti ruke iza leđa. A onda je osetila ubod u ruku. Mišići su joj utrnuti, uličica joj se rasplinjavala pred očima. Neko joj je strgao odeću s tela, ostavljajući je голу i bespomoćnu. Osetila je da je nekuda nose, poslednji put je ugledala usku traku crnog noćnog neba između visokih zidova, zvezde koje trepere. A onda se odnekud obrušila i padala je i padala u beskonačnu, duboku tamu. U kratkom, predivnom trenutku

---

osetila je kao da nema težine, vrtoglavi pad ju je ostavio bez daha, postalo je potpuno mračno, a pomalo ju je i čudilo što je toliko lako umreti.

Skočila je i sela. Srce joj je ubrzano tuklo i bilo je potrebno nekoliko sekundi da shvati da je sve samo sanjala. Taj san je progoni već mesecima, ali još nikad nije bio tako stvaran i nikada ga nije dosanjala do kraja. Sva je drhtala. Obgrlila je telo rukama i čekala da joj se zgrčeni mišići opuste i da prestane da oseća hladnoću. Svetlost ulične svetiljke padala je kroz prozor zaštićen rešetkama. Dokle će ovde biti bezbedna? Spustila se na krevet, zarila lice u jastuk i počela da plače jer je znala da se tog straha nikada neće osloboditi.

Ponedjeljak, 11. maj 2009.

Sunce upravo beše izašlo kad je zatvorio baštenska vrata za sobom i krenuo blagom uzbrdicom ka šumi, kao i svakog jutra, s puškom na ramenu. Nekoliko metara pred njim trčkarao je Tel, oštrodlaki, smeđi lovački pas rase pudlpoenter, njušeći povremeno i upijajući svojim osjetljivim nosom hiljade mirisa koje je noć ostavila za sobom. Ludvig Hirtrajter je duboko udahnuo svež, prohladan vazduh i slušao ptičji jutarnji koncert. Na livadi kraj šume nepomično su stajale dve srne. Tel ih je pogledao, ali nije se činilo da ima nameru da ih uplaši. Bio je pametan, poslušan pas, koji je znao da divljač treba da ga zanima samo ako mu gospodar to dopusti.

„Dobar dečko“, dubokim glasom je promrmljao Ludvig Hirtrajter. Šuma nije bila daleko od njegovog imanja. Prešao je crveno-belu ogradu, koju su pre nekoliko godina morali da podignu jer su izletnici iz Frankfurta željni šetnje sve češće zalazili duboko u šumu. Današnji ljudi, pre svega oni iz grada, nemaju nikakvog poštovanja prema prirodi. Ne umeju da razlikuju drveće, bazaju unaokolo brbljajući na sav glas, a svoje nevaspitane pse puštaju da trče slobodno, čak i u vreme lovostaja. Neki se čak i raduju ako ti njihovi psi isteraju i

---

pojure divljač. Ludvig Hirtrajter nije imao nimalo razumevanja za takvo ponašanje. Šuma je za njega predstavljala sve-tinju. Poznao je ju je kao sopstveni vrt, znao je gde se nalaze usamljeni proplanci, gde obitava divljač i kojim putevima se kreću divlje svinje. Pre nekoliko godina lično je osmislio table i putokaze za pešačku stazu Lindenkopf, koja vodi kroz šumu, kako bi nezalicama bar malo približio šumske tajne.

Sunčevi zraci su se probijali kroz gusto lišće, pretvarajući šumu u tihu, zeleno-zlatnu katedralu. Tel je na prvom račvanju staza skrenuo desno, kao da je pročitao misli gospodaru. Prošli su kraj moćnog velikog hrasta i stigli do čistine na kojoj je prošle jeseni nevreme poobaralo drveće. Iznenada, Ludvig Hirtrajter zastade. I Tel je stao i načuljio uši. Zvuk motora! Ubrzo zatim, tišinu je narušilo resko brujanje motorne testere. To nisu mogli biti radnici šumskog gazdinstva jer oni u ovo doba godine nisu u šumi imali nikakvog posla. Ludvig Hirtrajter je osetio kako u njemu narasta gnev. Okrenuo se i žustrim korakom krenuo u pravcu iz koga su dopirali zvuci. Srce mu je žestoko lupalo. Slutio je da se neće držati sporazuma, već da će naprosto početi s krčenjem šume kako bi još pre planiranog skupa građana stvorili situaciju svršenog čina.

Nekoliko minuta kasnije bojazni su mu se potvrdile. Sagnuo se i prošao ispod crveno-bele plastične trake, razapete oko malog proplanka ispod planinskog grebena, i zapanjeno pogledao parkirana narandžasta teretna vozila i nekoliko radnika koji idu za svojim poslom. Ponovo se razlegao neprijatni zvuk motorne testere, a drveni opiljci su poleteli. Velika smreka se nakrivila i zaškripala kao da stenje, pa tresnula o proplanak. Đubrad podmukla! Tresući se od gneva, Ludvig Hirtrajter je skinuo pušku s ramena i otkočio je.

„Stoj!“, zaurao je kad je motorna testera proradila uprazno. Ljudi su se okrenuli ka njemu i podigli štitnike za oči na svojim radničkim šlemovima. Hirtrajter je stupio na proplanak, s Telom pored sebe.

„Gubite se odavde!“ ,doviknuo mu je jedan od radnika. „Nemate ovde šta da tražite!“

„Vi se gubite!“ ,s mračnom rešenošću mu je uzvratilo Ludvig Hirtrajter. „I to odmah! Kako vam je uopšte palo na pamet da tu sećete drveće!“ Predradnik je spazio pušku i odlučan izraz na Hirtrajterovom licu.

„Eh, pa smirite se.“ Podigao je ruke u nastojanju da ga umiri. „Mi samo radimo svoj posao.“

„Ovde, bogami, nećete. Odlazite iz šume, i to odmah.“

Drugi radnici su se približili. Motorna testera je zamukla. Tel je promuklo režao, a Hirtrajter je stavio prst na obarač. Bio je smrtno ozbiljan. Početak gradnje planiran je za prve dane juna, a ovo prevremeno krčenje šume bilo je nezakonito, čak i ako su za njega imali prećutni pristanak gradonačelnika ili pokrajinske skupštine.

„Imate tačno pet minuta da pokupite svoje stvari i nestanete!“ ,doviknuo je ekipi. Niko se nije pomakao. Nanišanio je motornu testeru u ruci jednog radnika i povukao obarač. Prolomio se pucanj. Hirtrajter je oružje tek u poslednjem trenutku povukao malo naviše, pa je metak prozujao oko metar iznad čovekove glave. Radnici su nekoliko sekundi stajali kao paralisani i zurili u njega ne shvatajući šta se događa. A onda su se navrat-nanos dali u beg.

„Odgovarćete za ovo!“ ,doviknuo mu je predradnik. „Zvaću policiju.“

„Možete, slobodno.“ Ludvig Hirtrajter je samo klimnuo glavom i zabacio pušku na rame. Neće zvati policiju jer bi time isekli granu na kojoj sede, kriminalci lažljivi.

Malo je nedostajalo da poveruje u ona licemerna obećanja. Da navodno nijedno drvo neće biti posećeno dok se sve ne reši. Još u petak su im to bogzna kako svečano obećavali. A pritom su sigurno već naložili preduzeću za krčenje šuma da počne s radom u ponedeljak ujutro. Čekao je da kamioni napuste proplanak i da se zvuk motora izgubi u daljini, pa je naslonio

---

---

pušku o jedno deblo i krenuo da sklanja traku kojom su ogradili teren. Ovde neće pasti više nijedno drvo dokle god on to bude mogao da spreči. Bio je spreman za borbu.

* * *

Pija Kirhof je stajala kraj pokretne trake za prtljag i upravo je pružila ruku da uzme svoj kofer kad začu tihi cvrkut iz džepa svoje jakne. Malo je potrajalo dok taj ton nije povezala sa svojim mobilnim telefonom, koji je ponovo uključila tek neposredno nakon sletanja. Tokom tri predivne nedelje mobilni je ćutao. Od jedne među najvažnijim korisnim stvarima u njenom svakodnevnom životu pretvorio se u nešto potpuno sporedno. U ovom trenutku joj je, međutim, prtljag koji stiže bio neuporedivo važniji od poziva. Kristofov kofer je bio među prvima, pa je on već izašao i krenuo ka izlazu. Pija je mislila da će odmah poći za njim, ali morala je da čeka dugih petnaest minuta jer je prtljag s leta broj LH729 iz Šangaja pokretnom trakom stizao izluđujuće neredovno i sporo, a rastojanje među pojedinačnim komadima prtljaga bilo je više metara.

Tek kad je natovarila na kolica svoj sivi kofer od tvrdog materijala, posegla je za telefonom u džepu. Kroz aerodromsku halu odjekivala su saopštenja sa zvučnika, a neko ju je svojim kolicima grubo udario u noge, pritom se čak i ne izvinivši. Još jedan avion izbacio je svoje putnike, pa se pred carinom napravila gužva. Pija je konačno pronašla telefon, koji je neumorno cvrkutao, i javila se.

„Na carini sam!“, povikala je. „Molim vas, pozovite me kasnije!“

„O, izvini molim te“, uzvratilo je glavni komesar Oliver fon Bodenštajn. Šefov glas je zvučao kao da se zabavlja. „Mislio sam da ste se vratili sinoć.“

„Olivere!“ Pija je uzdahnula. „Žao mi je. Avion nam je kasnio devet sati, tek sad smo sleteli. Šta ima novo?“

„Mali problem“, odgovorio je Bodenštajn. „Imamo jedno telo i mora da se izvrši uviđaj, ali danas u jedanaest se u opštini venčavaju Lorenzo i Tordis. Ako ne dođem, nadrljaću kod porodice.“

„Telo? Gde?“ Pija je htela da prođe kroz carinu, ali oniža, debela carinska službenica, koja je bezizražajnog lica posmatrala putnike, podigla je ruku. Pijina poslednja primedba očigledno je probudila njeno interesovanje. Baš glupo za nekoga ko žuri.

„U zgradi jednog preduzeća u Kelkhajmu“, rekao je Bodenštajn. „Upravo su nam javili. Poslaću one naše nove, ali bilo bi mi draže ako bi i ti mogla da dođeš.“

„Imate li nešto da prijavite?“, zarezala je službenica na carini.

„Ne.“ Pija odmahnu glavom.

„Kako to – ne?“, zapanjeno je upitao Bodenštajn.

„Ne, hoću da kažem – da“, iznervirano je uzvratila Pija. „Ne, nemam ništa da prijavim. I da, poći ću s njima.“

„Kako to mislite?“ Carinska službenica je podigla obrve. „Molim vas, otvorite kofer.“

Pija je stisla telefon između obraza i ramena. Krenula je da otvara kofer i pritom polomila nokat. Osećaj opuštenosti s godišnjeg odmora rasplinuo se kao dim. Ponovo je bila pod stresom.

„Dobro, otići ću. Daj mi adresu.“

Otvorila je kofer. Žena s carine je pažljivo prekopala Pijin nemarno spakovani kofer, u nadi da će među prljavim većom možda pronaći nelegalno unesenu vazu iz perioda dinastije Ming, prokrijumčarenu flašu žestokog pića ili više boksova cigareta. Iza Pije se napravio dug red. Besno je streljala očima ženu, koja joj je nakon duge potrage mirno klimnula glavom i pustila je da prođe. Pija je spustila poklopac uz tresak, zatvorila kofer, bacila ga na kolica za prtljag i žustro krenula ka izlazu. Vrata od mlečnog stakla kliznula su u stranu. Kristof je stajao iza ograde, s pomalo napetim osmehom, a kraj njega je vidno nezadovoljan stajao Pijin bivši muž dr Hening Kirhof. Samo joj je to još nedostajalo! Po njih je na aerodrom trebalo da dođe

Mirjam, koja je tokom Pijinog odsustva brinula o životinjama na Birkenhofu; tako su se bar dogovorile telefonom pre nego što je avion poleteo.

„Kofer mi je bio poslednji na traci“, izvinila se Pija. „A onda je još i ona debela na carini morala sve da mi prekopa. Žao mi je. Otkud ti ovde?“

Poslednja rečenica bila je upućena bivšem mužu. U poređenju s Kristofom, preplanulim na suncu centralne Kine, Hening je delovao bledo i mršavo.

„I meni je drago što te vidim“, sarkastično je odgovorio i napravio grimasu. „Auto mi je već više od sata parkiran na zabranjenom mestu. Ako dobijem kaznu, ti ćeš je platiti.“

„Izvini.“ Pija je Heninga ovlaš poljubila u obraz. „Hvala ti što si došao po nas. Šta je s Mirjam?“ Veza između njenog bivšeg muža i njene najbolje drugarice iskomplikovala se zbog opšte sumnje da je Hening otac još nerođenog deteta svoje bivše ljubavnice. Nakon višemesečnog potpunog prekida kontakta, tokom koga je Hening ozbiljno razmišljao da kukavički pobegne u inostranstvo, njih dvoje su se ponovo zbližili, ali nije moglo biti ni govora o harmoničnom odnosu punom poverenja.

„Mirjam mora u devet da bude u Majncu, nije mogla da čeka da vaš avion konačno sleti“, objasnio je Hening s prizvukom prebacivanja u glasu dok su išli ka izlazu. „Zamolila me je da dođem po vas jer mi Institut nije daleko odavde. Kako je bilo na odmoru?“

„Lepo“, odgovorila je Pija, brzo razmenivši poglede s Kristofom. „Lepo“ je bio najbleđi opis koji bi za sto godina mogla da smisli. Ove tri nedelje u Kini bile su njen prvi pravi odmor i naprosto je bilo savršeno. Mada su već neko vreme zajedno, pogled na Kristofa još joj je izazivao ono prijatno i uzbudljivo golicanje u stomaku. Ponekad uopšte nije mogla da shvati da je imala toliko sreće da pronađe muškarca kao što je on. Sreli su se pre tri godine, u leto, prilikom istrage jednog slučaja ubistva, u vreme kad se Pija beše već gotovo pomirila s tim da

će ostatak života provesti sama sa svojim životinjama na Birkenhofu. Među njima je odmah planula varnica. Bodenštajn ga je, doduše, tada smatrao za glavnog osumnjičenog, što nije baš olakšavalo stvar.

Majsko jutro je bilo prohladno i Pija se naježila. Posle četrnaest sati leta osećala se ulepljeno i prljavo i čeznula je da se istušira. To će, međutim, sada verovatno morati da pričeka. Na Heningovom automobilu nije bilo ceduljice s kaznom, možda i zato što je na vidnom mestu iza vetrobranskog stakla istakao natpis: *Lekar u intervenciji*. Kristof i on su oba kofera smestili u prtljažnik, dok se Pija brzo uvukla na zadnje sedište mercedesa.

„Šta sad planiraš?“, upitala je kad je Hening nekoliko minuta kasnije krenuo auto-putem u pravcu Kelsterbaha. Zbog brojnih vozila kojima su ljudi putovali na posao, u Frankfurt, napredovali su veoma sporo. „Kako to misliš?“, nepoverljivo je upitao. Pija prevrnu očima. Nikad nije mogao jednostavno da joj odgovori na jednostavno pitanje! Masirala je slepoočnice u kojima je počelo da pulsira. U protekle tri nedelje zaista se potpuno isključila iz svega, iz svakodnevnih briga, iz posla, a uspela je da potisne čak i misli o nalogu za rušenje Birkenhofa, koji joj je pretio. Sada se, međutim, sve opet sručilo na nju. Onakav odmor bi bez oklevanja produžila na neodređeni rok, ali prava sreća možda ipak leži u ograničenjima.

„Moram na uviđaj u Kelkhajm, tamo su pronašli neko telo“, uzvratila je. „Šef mi je upravo telefonirao. Izgleda da je odmor stvarno završen.“

* * *

Vrata prihvatilišta za napuštene životinje bila su zatvorena, a parking pred niskom upravnom zgradom prazan. Mark je nemirno špartao pored visoke ograde, svaki čas bacajući pogled na mobilni telefon. Petnaest do sedam. Gde li je samo Riki? Najkasnije za dvadeset minuta moraće da krene. Nastavnici

dižu frku ako makar i minut zakasni na nastavu, i odmah pišu mejlove njegovoj majci samo zato što je u poslednje vreme nekoliko puta zapalio iz škole. Sranje. Zašto mu roditelji ne kapičaju da se smorio od škole. Otkad je izašao iz internata, osećao je da mu je ceo život nekako tuđ i pogrešan. Umešto što besmisleno satima sedi u školi, Mark bi hiljadu puta radije radio nešto kul. Nešto s životinjama, i voleo bi da ima svoj stan pun mačaka i pasa, kao što je kod Janisa i Riki. To bi baš bilo ekstra. Ali otac bi se izvnuo da mu predloži tako nešto. Matura i studije su obavezni, a nekoliko semestara u inostranstvu bilo bi poželjno. Sve ispod toga značilo bi da je klošar. Potpuni luzer. Takoreći da srlja pravo u red za primanje socijalne pomoći.

S mesta na kom se nalazio mogao je da dobro vidi asfaltirani seoski put koji vodi sve do dole, do Šnajdhajna*, ali osim nekoliko ljudi koji su rano izašli da izvedu pse u šetnju, nije bilo nikoga. Pola noći je proveo pred kompjuterom jer nije mogao da spava. Čim bi sklopio oči, navirala su mu sećanja. Poslao je Riki SMS, a ona mu je odgovorila da će u sedam ujutro biti u prihvatilištu za napuštene životinje. A sada je već pola osam. Mark je odlučio da joj krene u susret.

Kad ga je sudija onomad osudio na osamdeset sati društveno korisnog rada u prihvatilištu za nezbrinute životinje, samo što nije odlepio: kakva usrana glupost. Ali onda je upoznao Riki i njenog dečka Janisa i odjednom je opet imao nešto čemu je mogao da se raduje. U radu u prihvatilištu je istinski uživao, pa je i dalje odlazio da im pomaže mada mu kazna beše davno istekla. Kao da je kod Riki i Janisa našao novi dom, novu porodicu u kojoj je uvek bio dobrodošao. Janis mu je bio veliki uzor. Ponekad su celo veče raspravljali o stvarima koje Marka dotad nisu ni najmanje zanimale: o ratu u Avganistanu, naseljima u Izraelu, primanju zatvorenika iz Gvantanamo u Nemačku, ili

---

* Četvrt grada Kenigštejna u okrugu Taunus. (Prim. prev.)

o Janisovoj omiljenoj temi – lažima o klimatskim promenama. Janis je baš o svemu dosta znao i imao je sasvim drugačije stavove od Markovog oca, koji se u najboljem slučaju uzbuđivao zbog vladine poreske politike, ili zbog levice i zelenih. A pre svega, Janis je s reči prelazio na dela. Mark je već nekoliko puta išao s njim na skupove i demonstracije i to je na njega ostavilo dubok utisak jer je Janis poznavao milion ljudi.

Upravo je stavio šlem i seo na moped kad je spazio kako se putem penje Rikin tamni kombi. Kad se zaustavila pored njega i spustila staklo, srce mu je poskočilo.

„Dobro jutro“, rekla je i osmehnula se. „Žao mi je što malo kasnim.“

„Dobro jutro.“ Primetio je da je sav pocrveneo. To mu je, nažalost, bila uobičajena reakcija, da tako glupo pocrveni.

„Hajde da mi začas pomogneš da ih nahranim“, predložila mu je. „A pritom možemo i da popričamo, okej?“

Mark je oklevao. Ma šta, zaboje ga za školu. Tamo je već naučio sve što može da mu koristi u životu – da se pravi život i tako odvija negde drugde.

„Okej“, rekao je.

* * *

Jutarnje sunce ogledalo se u visokim, staklenim prozorima zgrade futurističkog izgleda, koja je na brižljivo pokošenom travnjaku zanatske četvrti čučala kao nasukani svemirski brod. Hening je svoj kombi ostavio na parkingu, na kome je bilo tek nekoliko automobila. Izvadio je oba aluminijumska kofera iz prtljažnika i promumlao samo: „Mogu ja“ kad je Pija htela da uzme svoj. Otkad su Kristofa pre petnaest minuta ostavili pred kapijom Birkenhofa, Hening je utonuo u svoje uobičajeno jutarnje mrzovoljno ćutanje. Ali pošto je šesnaest godina bila u braku s njim i odlično poznavala njegove navike, Piji to nije smetalo. Hening je ponekad uspevao da i po tri dana s njom ne

progovori ni reč. Prešli su popločani prostor, s raskošnim cvetnim lejama i fontanom, ispred zgrade kraj koje behu parkirana dva policijska patrolna automobila. Pija je u prolazu pogledala naziv firme. *VindPro GmbH*. Stilizovani vetrogenerator kraj njega nagoveštavao je čime se preduzeće bavi. Policajac koji je stajao na stepeništu ispred ulaznih vrata i zevao klimnuo im je da mogu da prođu. Prepoznatljivi slatkasti miris mesa u raspadanju zapahnuo je Piju čim je stupila u impozantni, otvoreni ulazni hol.

„Pa, neko je verovatno celog vikenda ležao u ovom inkubatoru“, primetio je Hening koji je stajao pored nje. Pija je prečula njegov cinizam. Pogled joj je odlutao tri sprata naviše. Do spratova se moglo stići otvorenim zavojitim stepeništem ili staklenim liftom. Ispred dugačkog pulta od plemenitog čelika s desne strane na stolici je sedela žena nagnuta unapred, laktova oslonjenih o kolena i lica zaronjenog u šake. Oko nje je stajalo nekoliko policajaca u uniformama i jedan čovek u civilu. Mora da je to onaj novi kolega o kome joj je Bodenštajn govorio.

„O, gle, gle“, reče Hening. „Šta je? Je l' ga poznaješ?“

„Da. Džemaletin Altunaj. Dosad je radio u Kriminalističkoj policiji Ofenbaha.“

Kao zamenik direktora Instituta za sudsku medicinu u Frankfurtu, Hening je poznavao većinu saradnika odeljenja za krvne delikte u Rajnsko-Majnskoj oblasti i celom južnom Hesenu.

Pija je odmerila čoveka koji se naginjao nad ženu i tiho razgovarao s njom. Procenila je da je u svakom slučaju mlađi od četrdeset godina, a ako je suditi samo po spoljašnjem izgledu, predstavljao je nesumnjivo poboljšanje u odnosu na svog prethodnika Franka Benkea. Snežnobela košulja, crne farmerke, izglancane cipele, gusta, vojnički podšišana crna kosa – besprekorna pojava. Odmah se osetila malo neprijatnije u svojoj izgužvanoj sivoj majici kratkih rukava, s mrljama od znoja ispod pazuha, i svojim prljavim farmerkama. Možda je ipak trebalo da se istušira i presvuče. Sad je prekasno.

„Dobar dan, doktore Kirhofe“, rekao je novajlija prijatnim, dubokim glasom. Zatim se okrenuo Piji i pružio joj ruku.

„Viši policijski komesar Džem Altunaj. Drago mi je što smo se upoznali, Pija. Kaj i Katrin su mi već mnogo pričali o tebi. Jesi li se lepo provela na odmoru?“

„Ja... Pa, da, jesam... Hvala“, promucala je. „Stigla sam tek pre pola sata, avion je kasnio devet sati...“

„I odmah uviđaj i telo. Baš mi je žao.“ Džem Altunaj se osmehnuo kao da se izvinjava i kao da je on tu za nešto kriv. Gledali su se nekoliko sekundi, a onda Pija obori pogled. Usredsređeni pogled njegovih očiju boje tamne čokolade činio ju je razdražljivom. Sekunde su prolazile, a njeno ćutanje je postalo neprijatno. Hening se iza nje kratko i podrugljivo nakašljao, što je Piju vratilo u stvarnost. Pribrala se.

„Šta imamo?“, upitala je.

„Pokojnici se zvao Rolf Grosman i radio je ovde već nekoliko godina kao noćni čuvar. Izgleda da je nesrećan slučaj“, uzvratio je Džem Altunaj. „Jedna službenica je jutros oko pola sedam pronašla telo. Dodite sa mnom.“

Slatkasti miris se pojačao. Leševi od kojih se širi tako prodoran smrad uglavnom više i ne izgledaju baš prijatno. Pija je pošla za njim uz stepenice, pripremajući se za prizor koji će je dočekati, ali od pogleda na telo ipak joj se na tren presekao dah. Pokojnikovo lice beše toliko podnadulo i promenilo boju da je gotovo izgubilo svoje ljudske crte. Telo groteskno iskrivljenih udova ležalo je na odmorištu između drugog i trećeg sprata. U svojoj profesiji je već mnogo toga videla, ali na prizor muva koje mile oko leša ipak joj se prevrnuo želudac. Samo zahvaljujući profesionalnoj samokontroli uspela je da se ne ispovraća pred novim kolegom.

„A zašto misliš da je nesreća?“, upitala je, potiskujući nagon za povraćanjem. Zbog vrućine koja je vladala u velikoj dvorani znoj joj je izbijao iz svake pore. „Fuj! Pa zar ne može da se uključi klima, ili da se otvori staklena kupola na krovu?“

„Ne mešaj se!“, povikao je Hening, koji je upravo navlačio beli forenzički kombinezon. „Teško ti ako mi usvinjiš mesto zločina.“

Pija je primetila zapanjeni pogled novog kolege.

„To mi je bivši muž“, kratko mu je objasnila. „Dakle, šta misliš?“

„Izgleda kao da se sapleo i pao niz stepenice“, uzvratilo je Džem Altunaj.

„Hm.“ Pija je pogledom pratila stepenice, koje su u blagom luku zavijale na treći sprat. „Jesi li već stigao da razgovaraš sa ženom koja ga je pronašla? I šta je uopšte tu radila u pola sedam ujutro?“

Hening je bučno otvorio svoje kofere. Dok se naginjao nad leš i kritički ga posmatrao, muve su zujale oko njega.

„Navodno uvek tako rano dolazi na posao. Radi u knjigovodstvu.“ Altunaj se okrenuo ka ženi, koja je i dalje nepomično sedela na stolici. „U šoku je. Očigledno je bila dobra s pokojnikom, često su imali običaj da ujutro zajedno popiju kafu.“

„Ali kako je mogao prosto da padne niz stepenice?“

„Izgleda da je voleo da popije, tako bar tvrdi žena iz knjigovodstva“, odgovorio je Džem Altunaj. „Telo zaudara i na alkohol, a u čajnoj kuhinji iza prijemnog pulta nalazi se načeta flaša džeka danijelsa.“

* * *

Vozač službe za isporuku paketa u smeđoj uniformi nezadovoljno je frknuo dok joj je pružao elektronski uređaj i olovku kako bi potpisom potvrdila prijem.

Nažvrljala je svoj potpis na izgrebanom displeju i zadovoljno se osmehnula. Čovek se nije trudio da skrije neraspoloženje što ga je naterala da pakete vuče do magacina, umesto da ih prosto isporuči u dvorištu. Ali Frauke Hirtrajter nije nimalo marila za to. Ušla je u prodajni prostor, upalila svetlo i obazrela se oko

sebe. Mada je prodavnica zapravo pripadala Riki, Frauke ju je volela kao da je njena. Najzad je našla mesto u svom životu na kom se osećala potpuno dobro. *Raj kućnih ljubimaca* stvarno je zasluživao to ime; nije imao ničeg zajedničkog s buđavim, vlažnim, loše osvetljenim prodavnicama domaćih životinja i hrane i opreme za njih koje je Frauke znala iz svog detinjstva. Otvorila je vrata ka susednoj prostoriji, u kojoj se nalazio salon za friziranje pasa. Njeno carstvo. Na večernjem kursu je prošla obuku za psećeg frizera – danas se to zove „grumer“ – a mušterije su rado koristile njene usluge i one su radnji donosile lep prihod. Uz to je išla još i Rikina škola za dresuru pasa, a pre nekoliko nedelja započele su i prodaju preko interneta, koja je izgleda dobro krenula. Frauke se kroz radnju vratila u kancelariju. Nika je već sedela za kompjuterom i pregledala prispele porudžbine.

„Koliko ih je?“, radoznalo se raspitivala Frauke.

„Dvadeset četiri“, odgovorila je Nika. „Dvostruko više nego prošlog ponedeljka. Samo što ne mogu da unesem nove artikle.“

„Zašto?“ Frauke je uzela dve šoljice za kafu iz visećeg ormarića iznad sudopere u minijaturnoj kuhinji. Aparat za kafu je živahno vrio i brbljio.

„Nemam pojma. Uvek isti problem. Unesem proizvod, a kad hoću da ga memorišem – ništa.“

„To treba da pogleda Mark. Sigurno će imati neku ideju.“

„Da, verovatno bi to bilo najbolje.“ Nika je unela naredbu za štampanje, a malo kasnije laserski štampač je izbacio porudžbinu. Protegnula se i zevnula. „Idem preko, u magacin.“

„Hajde prvo da popijemo kafu. Ima još vremena.“

Kafu je sipala u dve šolje i jednu pružila Niki.

„Već sam ti stavila mleko.“

„Hvala.“ Nika je s osmehom duvala u vrelu kafu. Frauke je bila presrećna što se njihovom timu u *Raju kućnih ljubimaca* pridružila i Nika jer je Riki imala sve manje vremena za radnju. Žene koje im je Zavod za zapošljavanje slao kao ispomoć nisu bile baš nešto. Jedna je krala, druga je bila preglupa da u

magacinu pronađe naručenu robu, a trećoj su se, navodno, već posle tri dana od teškog rada ukočila leđa. Nika je, naprotiv, bila vredna i nikada se nije žalila, unela je red u haotično knjigovodstvo, a otkad im je čistačica dala otkaz, uveče je čak i čistila radnju. Frauke nije znala mnogo o njoj: samo da je Rikina stara drugarica i da živi kao podstanarka kod Riki i Janisa. Kad je prvi put videla Niku, nije bila baš preterano impresionirana: ćutljiva i mršava, zamršene pepeljastoplave kose, s okruglim naočarima i nezdravo bleđa, a uz to još i u odeći kakvu su drugi ljudi bacali u kontejnere Crvenog krsta. U poređenju s Riki delovala je neugledno, kao jarebica naspram paunice, ali možda su se ona i Riki svojevremeno upravo zbog toga i sprijateljile. Riki nije baš volela konkurenciju, a Nika joj to sigurno nije bila, a sasvim sigurno nije ni Frauke. Volela bi da dozna nešto više o Niki. Bila je tako ćutljiva i često delovala tužno, ali na Fraukinu žalost praktično nikad nije govorila o sebi. Frauke ponekad nije uspevala da obuzda radoznalost, pa bi joj kao uzgred postavila poneko pitanje, ali Nika bi se na to samo osmehnula i rekla da joj je život bio tako nezanimljiv da o tome prosto ne vredi ni govoriti.

„Tako, a sada da se bacimo na posao.“ Nika je odložila šolju u sudoperu. „Riki će doći oko deset, pa će krenuti da isporuči narudžbine. Hoćeš li ti da pozoveš Marka?“

„Naravno, hoću.“ Frauke joj je klimnula glavom i zadovoljno se osmehnula. Život joj se stvarno promenio nabolje. Nadala se da će tako i ostati. Ako je moguće, zauvek.

* * *

Hening je temeljno pregledao telo i došao do prvih saznanja. Spustio je štitnik za nos i usta i okrenuo se Piji i Džemu Altunaju.

„Cenim da je smrt nastupila u subotu, između tri i šest sati ujutro“, rekao je. „Mrtvačka ukočenost je već popustila, a mrtvačke mrlje ne blede pod pritiskom prsta.“

„Hvala ti.“ Pija je klimnula glavom bivšem mužu, koji je namrštenog čela posmatrao telo.

„Šta je?“, upitala ga je.

„Hm. Moguće je i da se varam, ali nekako ne verujem da je uzrok smrti bio pad niz stepenice. Nije mu slomljen vrat.“

„Misliš da mu je možda neko pomogao?“

„Moguće je.“ Hening klimnu. Pija je na trenutak razmišljala da li da pozove Bodenštajna, ali odlučila je da to ne radi. Rukovođenje ovom istragom preneo je na nju, pa je dakle na njoj bilo i da proceni situaciju. Heningova sumnja da bi se moglo raditi o ubistvu bila je dovoljna da se mašinerija pokrene.

„Poslaćemo forenzički tim za obezbeđivanje dokaza i još nekoliko kolega da obezbede mesto zločina“, rekla je Džemu Altunaju. „Zgrada će ostati zatvorena sve dok ne ustanovimo šta se dogodilo. A hoću i obdukciju.“

„Okej, ja ću se pobrinuti za to.“ Džem je klimnuo i izvukao mobilni telefon iz džepa. Krenuo je niz stepenice. Na zaključanim ulaznim vratima čula se glasna rasprava. Jedan od policajaca koji su imali zadatak da spreče da zaposleni *VindProa* ulaze, gaze po holu i možda unište dokazni materijal, napustio je svoje mesto i prišao Piji.

„Šta se događa?“, upitala ga je.

„Došao je šef preduzeća i hoće da uđe“, odgovorio je policajac.

„Uvedite ga. Ali ostali moraju da ostanu napolju.“ Policajac je klimnuo glavom i vratio se.

„Možemo li sada da pustimo unutra malo svežeg vazduha?“, Pija se okrenula Heningu. Kupala se u znoju, a zadah truleži bio je naprosto nepodnošljiv.

„Ne“, kratko je odgovorio Hening. „Ne pre nego što stigne tim za obezbeđivanje dokaza. Neću da mi Kreger posle nešto prebacuje.“

„On će ti svakako prebacivati“, rekla je Pija. „Zato što si se tela dočepao pre njega.“

Džem Altunaj je brzo obavio tri telefonska razgovora pa je vratio mobilni telefon u džep.

„Služba za obezbeđivanje dokaza je krenula, dobićemo i pojačanje, a Kaj će se pobrinuti da javni tužilac dâ dozvolu za obdukciju“, izvestio ju je.

„Dobro. Stigao je šef našeg pokojnika. Kako ćemo to da obavimo?“, upitala je Pija novog kolegu.

„Ti pitaš, ja slušam“, odgovorio je.

„Okej.“ Osetila je olakšanje što s Džemom Altunajem očigledno neće biti natezanja oko ovlašćenja kakvih bi bilo s Benkeom, koji je prilikom svake istrage i saslušanja sitničavo insistirao na svom statusu najstarijeg po rangu. Malo kasnije kroz hol je prišao visok čovek širokih ramena, u pratnji policajca. Zbog odvratnog zadaha i vesti da mu je jedan od zaposlenih nastradao u firmi, bio je bleđ kao kreč. Ali pre no što je Pija stigla da se predstavi, žena koja je pronašla telo probudila se iz svoje obamrlosti. Skočila je sa stolice i uz neartikulisani žalosni krik bacila se na šefa, koji ju je najpre razdražljivo pogledao. Ali zatim ju je ipak zagrlio i tapšao po mršavim ramenima, trudeći se da je uteši. Džem Altunaj je morao da izvrši blag pritisak da bi uplakanu ženu ubedio da pusti svog pretpostavljenog. Zaposleni koji su se i dalje gurali napred u holu, iza policijske barikade, zanemeli su iz poštovanja prema pokojniku. Šef *VindProa* je očigledno bio pogođen, ali vladao je sobom.

„Pija Kirhof, iz Odeljenja za krvne delikte hofhajmske policije, i moj kolega Džem Altunaj“, predstavila ih je Pija.

„Štefan Tajsen“, odgovorio je. „Šta se desilo?“

Tajsenov stisak ruke je bio čvrst, a dlan pomalo znojav, što Pija s obzirom na temperaturu i uzbuđenje nije mogla da mu zameri. Morala je da digne glavu da bi ga pogledala u lice. Bio je visok najmanje metar i devedeset i prilično je dobro izgledao. Opori miris njegove kolonjske vode na trenutak je potisnuo zadah tela u raspadanju. Kosa s pažljivo načinjenim

razdeljkom još mu je bila vlažna, a koža na vratu iznad kragne košulje pomalo rumena od brijanja.

„Vaš noćni čuvar, gospodin Grosman očigledno je smrtno nastradao.“

Pija je posmatrala Tajsena, nestrpljiva da vidi kako će reagovati.

„Pa to je strašno. Kako... šta... hoću da kažem...“ Zanemelo je, potresen. „Gospode Bože.“

„Prema našim dosadašnjim saznanjima, pao je niz stepenice“, nastavila je Pija. „Ali bilo bi bolje da ovaj razgovor nastavimo na nekom drugom mestu.“

„Da. Hoćemo li u moju kancelariju?“ Tajsen je upitno pogledao Piju. „Na trećem je spratu. Možemo liftom.“

„Bolje bi bilo da ne idemo tamo. Još čekamo kolege iz forenzičke službe za obezbeđivanje dokaza. Dok oni ne obave posao, niko ne sme da ulazi u zgradu.“

„A šta je s mojim zaposlenima?“, želeo je da zna Tajsen.

„Danas će, nažalost, početi da rade nešto kasnije“, odgovorila je Pija. „Tek kad budemo tačno rekonstruisali kako je došlo do nesreće.“

„Koliko će to trajati?“

Uvek isto pitanje. A Pija je, kao i uvek, dala isti odgovor.

„Ne mogu tačno da vam kažem.“

Okrenula se Džemu Altunaju.

„Džeme, obavezno im kaži da me pozovu kad služba za obezbeđivanje dokaza stigne, hoćeš li?“

Čudno se osećala što ovom nepoznatom čoveku govori ti, kao da je to nešto što se podrazumeva. Piji nekako i dalje nije delovao kao kolega. Možda joj ovaj rutinski postupak i pada teže nego inače samo zato što je juče u ovo vreme još bila tako daleko. Pomislila je na Kristofa i palcem dotakla prsten na svome prstu, koji nije pao u oči čak ni oštrookom Heningu. I te kako bi volela da se još malo priseća poslednje noći provedene u Kini, ali postala je svesna da je Tajsen gleda s iščekivanjem.

Džem se vratio, pa su pošli za šefom *VindProa* do sale za konferencije u prizemlju.

„Molim vas, sedite.“ Tajsen im je pokazao konferencijski sto. Zatvorio je vrata i odložio akten-tašnu. Pošto je i sam seo, raskopčao je sako. Pija je ustanovila da nema ni gram suvišnog sala, mada mu je sigurno bilo skoro pedeset godina. Verovatno svakog jutra ide na trčanje, ali možda je i od onih koji u cik zore jure kroz Taunus na mauntin bajku. Pošto je prevazišao prvi šok, Tajsen se malo opustio, a boja mu se postepeno vraćala u lice.

„Kako mogu da vam pomognem?“

„Jedna od vaših zaposlenih jutros je pronašla telo gospodina Grosmana“, započela je Pija, prisećajući se kako je Tajsen pre toga zagrlio ženu i pokušao da je uteši. Šef koji ima srca. To mu je kod Pije donelo jedan poen.

„Gospođa Vajdauer.“ Tajsen je potvrdio klimnuvši glavom. „Ona je naš knjigovođa i uvek veoma rano dolazi na posao.“

„Kazala nam je da je gospodin Grosman imao problem s alkoholom. Da li to odgovara činjenicama?“

Šef je klimnuo glavom i uzdahnuo.

„Da, imao je. Nije pio svakodnevno, ali povremeno bi stvarno zapao u to.“

„Nije li zbog toga kao noćni čuvar predstavljao rizik za firmu?“

„Tja.“ Štefan Tajsen je prošao rukom kroz kosu, tražeći neko vreme prave reči. „Rolf mi je bio školski drug.“

Pija se iznenadila. To bi značilo da je mnogo pogrešila u proceni Tajsenovih godina, ili pak da su smrt i početak raspadanja učinili da Rolf Grosman deluje znatno stariji nego što je zaista bio.

„U školi smo bili dobri drugovi, a onda smo jedan drugog izgubili iz vida. Ali kad smo se pre nekoliko godina ponovo sreli na godišnjici mature, bio sam šokiran. Žena ga je napustila, živeo je u samačkom hotelu u Frankfurtu i bio je nezaposlen.“

Tajsen je sa žaljenjem slegao ramenima. „Bilo mi ga je žao, pa sam ga zaposlio. Kao vozača, a pošto je izgubio vozačku dozvolu, kao noćnog čuvara. Uglavnom je sve bilo u redu, bio je pouzdan i nije pio na poslu.“

„Uglavnom“, primetio je Džem. „Ali ne uvek?“

„Ne, ne uvek. Jednom sam ga iznenadio kad sam posle poslovnog putovanja kasno navratio u firmu. Ležao je u čajnoj kuhinji, mrtav pijan. Posle toga je proveo tri meseca na lečenju. U proteklih godinu dana, međutim, nije više bilo takvih incidenata, pa sam pretpostavljao da je prevladao svoj porok.“

Otvoren. Iskren. Ništa ne ulepšava.

„Prema prvoj proceni sudskog patologa, gospodin Grosman je umro u subotu, oko četiri sata ujutro“, kazala je Pija. „Kako je moguće da se do jutros niko nije zabrinuo što ga nema?“

„Pa, živeo je sam. A vikendom vam ovde nema nikoga, osim ako baš nije u jeku rad na dovršavanju nekog projekta“, odgovorio je Štefan Tajsen. „Ja nekad navratim u kancelariju subotom ili nedeljom, ali ovog vikenda sam bio na putu. Rolf... to jest gospodin Grosman... smenu je obično završavao u šest ujutro, a u osamnaest časova je ponovo počinjao.“

Tajsenove reči su imale smisla. Pija mu se zahvalila i ustala. Tog trenutka oglasio joj se mobilni telefon. Hening.

„Pronašao sam nešto veoma zanimljivo“, kratko je rekao. „Dođi malo do stepenica. Najbolje odmah.“

* * *

Posmatrao joj je lice i borio se s grižom savesti što je toliko dugo nije posetio. Oči joj behu otvorene, ali pogled je zurio uprazno. Da li razume šta govori, da li oseća njegov dodir?

„Prošlo veče je bilo neverovatno uspešno.“ Milovao joj je ruku. „Svi su bili tu, stvarno svi. Čak i Merkelova. A naravno i novinari. Knjiga je danas već na naslovnim stranama svih novina. Eh, tebi bi se to dopalo, mila.“

Kroz odškrinuti prozor dopirala je gradska vreva: zvonjava tramvaja, automobilske sirene, zvuk motora. Dirk Ajzenhut je uzeo ženinu ruku i ljubio joj je hladne prste. Svaki put kad uđe u njenu sobu i vidi kako leži otvorenih očiju, u njemu bi proklijala nada. Bilo je slučajeva da se ljudi i nakon više godina probude iz trajnog vegetativnog stanja.* A sve do danas niko nije mogao sa sigurnošću da kaže šta se u svesti ovakvog pacijenta odigrava. Znao je da ga ona čuje. Povremeno se činilo da i čak reaguje na njegov glas, a s vremena na vreme uzvratila bi mu stisak ruke. Ponekad mu se činilo da vidi čak i osmeh, kad bi joj pričao o prošlosti ili kad bi je poljubio.

Tiho joj je pričao o promociji svoje nove knjige. Održana je juče, u zgradi Nemačke opere, i privukla veliko interesovanje medija. Nabrajao joj je imena uglednih gostiju iz sveta politike, privrede i kulture, preneo joj je pozdrave poznanika i prijatelja. Čuo je kucanje na vratima, ali nije se okrenuo.

„Neko vreme ti, nažalost, neću dolaziti u posetu“, prošaputao je. „Moram na put. Ali uvek mislim na tebe, srce moje.“

U sobu je ušla Ranka, vredna šefica bolničkog osoblja. Znao je to po mirisu. Uvek je blago mirisala na lavandu i ruže.

„O, gospodine profesore. Dugo nam niste bili.“ Učinilo mu se da u njenom glasu oseća trag neodobravanja, ali nije želeo da se pravda.

„Zdravo, Ranka“, odgovorio je. „Kako mi je žena?“ Ranka bi mu na to obično opširno ispričala kako Tina provodi dane, o izlasku na balkon ili o nekom malom uspehu u fizikalnoj terapiji. Danas, međutim, nije bilo ničega sličnog.

Rekla je samo: „Dobro. Kao i uvek. Dobro.“

Loš odgovor. Dirk Ajzenhut nije hteo da čuje da se ništa ne menja. Stagnacija je značila nazadovanje. Rehabilitacija je u početku dobro krenula, a Betinino stanje se, zahvaljujući

---

* Dugotrajno stanje poremećaja svesti, uz očuvanje budnosti, ali bez spoznaje okoline. (Prim. prev.)

tretmanu bazalne stimulacije, fizikalnoj terapiji i radu logopeda, polako ali stalno popravljalo. Ponovo je naučila da samostalno guta, te su mogli da joj uklone trahealnu kanilu, a zatim i sondu iz želuca. Izgledi za oporavak kod trajnog vegetativnog stanja iznose oko pedeset odsto. Kao naučnik, znao je da nema nikakvih garancija i koliko su izgledi od pedeset odsto zapravo mali. Ukoliko u roku od godinu dana ne dođe do primetnog poboljšanja psihičkih i fizičkih sposobnosti i ako pacijent ostane bez svesti, u tretmanu se prelazi na fazu F. Trezveni medicinski izraz za ovu fazu rehabilitacije glasi: „Trajni aktivirajući tretman nege.“ A to znači: kraj svake nade u izlečenje.

Poljupcem se oprostio od žene, rekao Ranki da će morati poslovno da otputuje na nekoliko dana i napustio sobu.

Od one užasne novogodišnje noći samo dvaput je ušao u vilu u Potsdamu, to jest u ono što je plamen od nje pošteo: jednom s policijskim stručnjacima za požare, a drugi put da bi iz uglavnom neoštećene radne sobe uzeo svoje stvari. I nikad više. Sada je živio u stanu u centru Berlina, koji je Betina toliko volela, nedaleko od doma za negu teško obolelih u Ulici Rozentaler. Nije mu smetalo što svakog jutra mora da se vozi na posao preko celog grada, beše to njegovo ispaštanje. Klimnuo je vrataru i izašao na ulicu. Napolju su ga dočekale gužva i gala-ma, pa je zastao i duboko udahnuo i izdahnuo. Čopor turista iz pravca Hakeovih dvorišta* prošao je kraj njega smejući se i brbljajući, a jedan taksista se zaustavio uz pločnik i upitno ga pogledao. Odmahnuo je glavom i pokazao mu da ne želi taksi. Nakon posete Betini uvek mu je bila potrebna šetnja, a bio je i veoma blizu kuće. Krenuo je, prešao ulicu i već nakon nekoliko stotina metara skrenuo u Noje Šenhauzerštrase, ulicu u kojoj mu se nalazio stan.

---

* Međusobno povezana i natkrivena dvorišta u Berlinu, spomenik su kulture i turistička atrakcija. (Prim. prev.)

Možda bi sve ovo bolje podnosio da tragediju nije mogao da spreči. Kad se nakon proslave na Institutu kasno popodne vratio kući, kuća je već bila u plamenu. Zbog ogromne hladnoće i problema s vodom za gašenje, vatrogascima je trebalo beskrajno mnogo vremena da prodru u vatreni pakao. Betina je, nekim čudom, preživela. Lekar u hitne pomoći pošlo je za rukom da je reanimira, ali mozak joj je zbog obilja dima dugo bio bez kiseonika. Predugo. Ni do danas nije prevladao taj šok i bilo mu je jasno da je za to on kriv. Napravio je ogromnu grešku, koju nikada više neće moći da ispravi.

* * *

Danas je mogao biti dan odluke. Nedeljama i mesecima prikupljao je podatke, proveravao ih i prevodio na svima razumljiv jezik kako bi pridobio saborce. Njegovi naponi krunisani su uspehom. Građanska inicijativa 'Taunus bez vetrogeneratora' brojala je više od dve stotine članova i deset puta više simpatizera. Ideja mu je bila da se neposredno pre održavanja skupštine građana ova tema još jednom prikaže na televiziji. Za sve se pobrinuo, a danas po podne to će se konačno i dogoditi. Taj prilog im je veoma važan! Protivnička strana je morala da shvati da nema posla samo sa šačicom zanesenjaka već da su protiv besmislenog projekta vetroelektrane stotine građana. Janis Teodorakis je izašao ispod tuša, uzeo peškir i obrisao se. Kritički je prešao rukom preko neobrijane brade. Trodnevna brada mu se zapravo dopadala, ali televizijskim gledaocima će možda delovati bolje ako bude izgledao negovano i ozbiljno. Pošto se obrijao, otišao je u spavaću sobu i temeljno pregledao orman s odećom. Da li bi odelo bilo previše? Prošle su godine otkad je išao na posao u odelu s kravatom, verovatno mu više nije ni taman. Naposletku se odlučio za farmerke, belu košulju i sako. Otkad im Nika vodi domaćinstvo, orman je uvek pun, a sva odeća uredno ispeglana. Janis je košulju i farmerke spustio

na francuski ležaj, a pogled na postelju mu je i protiv njegove volje pokvario dobro raspoloženje.

Riki je sada spavala na kauču u dnevnoj sobi ili na podu; tvrdila je da zbog bolova u leđima ne može više da leži u krevetu. Već odavno je posrtala pod ogromnim teretom koji sebi iz dana u dan tovari, ali nikad to ne bi priznala. Radnja, rad u prihvatilištu za napuštene životinje i škola za dresuru pasa, snabdevanje cele njene menažerije i organizovanje građanske inicijative zahtevali su više vremena nego što je zapravo imala, pa za privatni život nije ostalo skoro ništa. Rezultat njenog grozničavog rada bili su sve jači bolovi u leđima, koji su je redovno terali kod kiropraktičara i pružali joj, kako je podzrevao, dobrodošao izgovor da mu uskrati seks.

Janis je izašao iz spavaće sobe i kroz hodnik otišao do kuhinje. Mačke koje su dremale na suncu, na ugaonoj garnituri i stolici, odmah su kroz svoja vratanca u dnu vrata pobeogle na terasu. Sve ta sitna stoka koju je Riki u svojoj bezgraničnoj ljubavi prema životinjama dovlačila kući Janisu je išla na živce. Dva psa je nekako još i mogao da prihvati, ali mačke, te arogantne životinje na nečujnim šapama koje svuda ostavljaju dlake, behu mu odvratne. Na odbojnost su mu uzvraćale ponosnim prezirom i očigledno su do njegovog društva držale jednako malo kao i on do njihovog.

Kroz prozor je treperila jarka sunčeva svetlost. Početak leta, savršen dan za popodnevno snimanje. Janis je sebi sipao kafu, namazao je svežu zemičku puterom i marmeladom od jagoda i zagrizao. Misli koje su besciljno lutale ponovo su se vratile na Niku, što mu se u novije vreme često događalo.

Na njoj mu je najpre u oči pala samo spoljašnjost: groteskna odeća, nemoguća frizura, okrugle naočari. Nika je malo govorila i bila je toliko suzdržana da je na njeno prisustvo u kući ponekad čak i zaboravljao. Nije o njoj znao ništa, a ni on nju nije zanimao, sve do onoga što se desilo pre tri nedelje.

Janis je osetio kako ga obuzima toplina kada se prisetio trenutka u kome se sve promenilo. Sišao je u podrum da donese flašu vina za večeru, a upravo dok se on vraćao iz podruma Nika je izašla iz svog kupatila – gola kao od majke rođena, mokre kose začesljane unazad i time otkrivenog lica. Nekoliko sekundi su se preplašeno gledali, a onda je žurno nastavila svoj put ka stepeništu promrmljavši nekakvo izvinjenje. Niko nijednom nije spomenuo taj susret, ali opuštenosti među njima otad je nestalo. Prizor Nike na vratima kupatila neizbrisivo mu se urezao u mozak. Otada je samo na nju mislio kad bi ležao sam u krevetu, dok Riki hrče na podu; sa svakom noći provedenom bez seksa njegova žudnja za Nikom jačala je i prerastala u pravu opsesiju, koja ga je mučila i činila besnim. Ako bi Riki, onako ljubomorna, ikad i najmanje posumnjala, nastao bi pakao. Ali, uprkos tome, nije uspevalo da sebi izbije iz glave prizor Nikinih golih grudi.

„Nika“, promrmljao je, uživajući u slatkom mučenju koje mu je glasno izgovaranje njenog imena pričinjalo. Već i sama pomisao na njihov susret u podrumu, koji se u njegovim sve neobuzdanim fantazijama odavno više nije završavao tako što bi ona posramljeno pobešla, ljutila ga je i protiv njegove volje. „Majku mu, Nika, majku mu.“

* * *

Glavni komesar Kriminalističke policije Hofhajma, Oliver fon Bodenštajn, stajao je pred ogledalom na vratima garderobera i mrzovoljno vezivao kravatu. Kakva uvrnuta ideja – da se venčanje zakaže za ponedeljak ujutro i time zaposleni deo porodice prisili na slobodan dan! Kritički je posmatrao sebe iz profila. Mada uvučen, stomak mu se ipak prelivao preko kaiša na pantalonama, a to ga je ljutilo. Sinoć mu je vaga prvi put u životu pokazala više od devedeset kilograma, i to ga je šokiralo. Samo

još devet kila, pa bi imao sto! Ako najhitnije ne prestane da redovno večerava kod roditelja, posle čega još s ocem isprazni i po flašu crnog vina, ubrzo će morati da razmišlja da li da kaiš na pantalonama zakopčava ispod ili iznad stomaka.

Obukao je sako. Odelo je prikrivalo ono najgore, ali ipak se nije osećao dobro. I to ne samo zbog predstojeće svadbe i zato što se ugojio. Život mu je više od dvadeset godina išao mirnim tokom, ali od razvoda s Kozimom pre šest meseci poremetilo se sve, a ne samo njegove navike u ishrani. Brzo je primetio da je pogrešio što se upustio u vezu s Hajdi Brikner, s kojom se upoznao prilikom rada na jednom slučaju u novembru prošle godine. Na nju je naišao kad mu je Kozimino neverstvo uzdr-malo život iz temelja, i pomogla mu je da prevaziđe prvi bol, ali i dalje ni izdaleka nije bio spreman na novu vezu. Nekoliko puta su se čuli telefonom, a onda je on nije više zvao i cela stvar je prosto zamrla, bez rasprava, i to ga nije previše potreslo.

Pravi razlog što bi sad radije stajao s kolegama kraj nekog leša nego kod matičara u Gradskoj većnici u Kelkhajmu bila je, međutim, Kozima. Otkako ga je pre pola godine stavila pred svršen čin, a ubrzo zatim sa svojim ljubavnikom, Rusom, krenula na put oko sveta jedrilicom, s njom jedva da je i razgo-varao. Još joj je zamerao što je iz čistog egoizma razorila poro-dicu, a time i njegov život. Nedeljama i mesecima je održavala tajnu vezu s onim avanturistom Aleksanderom Gavrilovim, a on ništa nije slutio. Napravila je od njega budalu i ponovo mu je preostalo samo da prihvati njene odluke, već i zbog dece. Lorenzo i Rozalija behu odrasli i samostalni, ali Sofija je imala samo dve i po godine. Imala je pravo na oca i majku, bez obzira na ono što se desilo između Kozime i njega. Bodenštajn je bacio poslednji rezignirani pogled u ogledalo. Naumio je da telo koje su pronašli navede kao razlog i da odmah nakon venčanja napusti porodičnu proslavu ako Kozima zaista bude toliko drska da sa sobom povede i tog Gavrilova. Skoro da se potajno čak i nadao da će upravo to uraditi.

---

* * *

Još izdaleka video je dva automobila u dvorištu, pa je naslutio šta ga čeka. Ludvig Hirtrajter nije bio čovek koji bi izbegavao sukob. Zato je krenuo dalje i otvorio baštensku kapiju. Tel je pritrčao dvojici muškaraca i počeo da laje.

„Tel!“, povikao je Hirtrajter. „Mir. K nozi!“

Pas ga je odmah poslušao.

„Šta hoćete?“, zarežao je Hirtrajter. Još je bio besan zbog pokušaja nezakonitog krčenja šume. Njegovi sinovi su izabrali najgori mogući trenutak za posetu.

„Dobro jutro, tata“, rekao je Matijas, mlađi, i osmehnuo mu se. „Imaš li vremena za kafu?“

Kakav providedan manevar.

„Ne, ako ćete opet početi s Popovom livadom.“

Bilo mu je kristalno jasno da su upravo zbog toga došli. Godinama su izbegavali svaki kontakt, osim što bi na Božić poslali bezličnu čestitku i po dužnosti pozvali da mu čestitaju rođendan. A tako mu je bilo i draže. Podignutih obrva je pogledao sinove. Stajali su zbunjeni i potišteni pred njim, u svojim elegantnim odelima, pored svojih skupih automobila.

„Oče, molim te“, započeo je Gregor, poniznim tonom koji mu je pristajao jednako loše kao i glupa sportska kola koja vozi. „Ne želiš valjda stvarno da izgubimo sve što smo dosad stvorili.“

„A šta me se to tiče?“ Ludvig Hirtrajter je skinuo pušku s ramena, oslonio je na pod i naslonio se na nju. „Nikad vas nije zanimalo kako je meni, pa zašto mene sada treba da zanima kako je vama?“

Prvi put su mu se javili pre dve nedelje. Kako su tvrdili, tek onako. Odmah je postao nepoverljiv, a brzo se ispostavilo i da je bio u pravu. Ludvig Hirtrajter i dalje nije znao kako su njegovi sinovi doznali za ponudu kompanije *VindPro*, ali to je bio jedini razlog što su iznenada otkrili ljubav prema ocu. Koliko li su očajni kad su se posle toliko vremena pojavili kod